

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/3268.**

Benyújtás dátuma: **2023-03-14 16:29**

Parlex azonosító: **1MR01PT40001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Szalay-Bobrovniczky Kristóf, honvédelmi miniszter**

Törvényjavaslat címe: **A Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás kihirdetéséről**

A Kormány nevében benyújtom a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslatot.

2023. évi ..... törvény

a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §

(1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.

(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.

4. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás XIX. cikk 1. bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

5. §

Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért felelős miniszter, valamint a honvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

KATONAI KERETMEGÁLLAPODÁS MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS A TÖRÖK KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT

BEVEZETÉS

Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: "Fél" vagy "Felek");

Megerősítve elkötelezettségüket az 1949. április 4-én aláírt Észak-atlanti Szerződés, az Észak-atlanti Szerződésben részes felek közötti, a fegyveres erők jogállására vonatkozó, 1951. június 19-én aláírt egyezmény (a továbbiakban: NATO SOFA) és az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljai és elvei mellett,

Hangsúlyozva, hogy a különböző katonai területeken a Felek szuverenitásának kölcsönös tiszteletben tartása és egyenlősége alapján folytatott együttműködés hozzájárul a Felek közös érdekeihez és gazdasági hatékonyságához,

Kifejezve a Felek között a nemzeti jogszabályok, nemzetközi szabályok és megállapodások alapján fennálló baráti kapcsolatok javításának szükségességét,

A következőkben állapodtak meg:

I. CIKK

A MEGÁLLAPODÁS CÉLJA

E megállapodás célja, hogy a IV. cikkben meghatározott területeken keretet biztosítson a Felek közötti kapcsolatoknak és fejlessze a Felek közötti együttműködést.

II. CIKK

A MEGÁLLAPODÁS HATÁLYA

Jelen megállapodást a IV. cikkben meghatározott területeken a személyi állományra, anyagokra, felszerelésekre, információk és tapasztalatok cseréjére kell alkalmazni.

III. CIKK

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

Az e megállapodásban használt kifejezések jelentése a következő:

"Küldő Fél": az a Fél, aki e megállapodás végrehajtása céljából személyi állományt, anyagot és felszerelést küld a Fogadó Félnek.

"Fogadó Fél": az a Fél, amely a Küldő Fél személyi állományát, anyagát és felszerelését a területén e megállapodás végrehajtása céljából fogadja.

"Vendég személyi állomány": a fegyveres erők tagjai vagy a védelmi minisztériumok állományába tartozó személyi állomány, amelyet az egyik Fél e megállapodás végrehajtása céljából a másik Félhez küld.

"Hozzá tartozók": a vendég személyi állomány házastársa és gyermekei, akikről a vendég személyi állomány a saját nemzeti jogszabályainak megfelelően köteles gondoskodni.

"Vezető személyi állomány": az e megállapodás hatálya alá tartozó katonai vagy polgári állomány tevékenységének felügyeletére jogosult és a Küldő Fél nemzeti jogszabályaival összhangban kijelölt legidősebb személy a vendég személyi állomány tagjai közül.

"Juttatás": valamely áru vagy szolgáltatás ingyenes adományozása vagy átadása.

"Szolgáltatás": a Felek közötti megállapodással összhangban a Felek közötti képzés, technikai tájékoztatás, támogatás, fejlesztés, karbantartás, javítás, helyreállítás, hasznosítás, ártalmatlanítás, kikötői és tanácsadási támogatás, valamint szárazföldi, tengeri és légi járművek, felszerelések, fegyverek, épületek és ingatlanok rendelkezésre bocsátása a tulajdonjog fenntartása mellett.

"Logisztikai támogatás": magában foglalja az áruk és szolgáltatások értékesítését, nyújtását, cseréjét, kiutalását, lízingelését/bérbeadását, technológiai átadását és engedélyezését.

"Minősített információk és anyagok": hivatalos információ, dokumentum és anyag, amely nemzetbiztonsági szempontból védelmet igényel. Ezért ezeket nemzetbiztonsági minősítés alkalmazásával kell szabályozni. Ez az információ lehet szóbeli, képi, mágneses vagy nyomtatott formában, illetve technológiai vagy eszköz formájában, beleértve a szellemi tulajdonjogok hatálya alá tartozó információkat is.

IV. CIKK

A KATONAI EGYÜTTMŰKÖDÉS TERÜLETEI

A Felek közötti együttműködés a következő területekre terjed ki:

1. Katonai kiképzés és oktatás:

a. Kiképzés (beleértve a nyelvoktatást is), oktatás és tanfolyamok katonai iskolákban, képzési és oktatási központokban vagy más, a Fogadó Fél által meghatározott oktatási intézményekben,

b. Munkahelyi képzés katonai egységekben, parancsnokságokon és intézményekben,

c. Vendég személyi állomány vagy kiképző személyi állomány kölcsönös/egyoldalú cseréje a kiképző és oktatási intézmények között,

d. Kölcsönös kapcsolatfelvételi látogatások és ismeretcsere a kiképzés és oktatás fejlesztése érdekében.

2. Kölcsönös részvétel gyakorlatokon/képzéseken vagy közös gyakorlatokon aktívan vagy megfigyelői minőségben.

3. Védelmi ipar.

4. Katonai együttműködés és a fegyveres erők közötti kapcsolattartási látogatások.

5. A fegyveres erők szervezeti felépítése, a katonai egységek felépítése és felszerelése, személyzeti igazgatás.

6. Katonai hírszerzési információk cseréje.

7. Logisztikai együttműködés vagy logisztikai támogatás.
  8. Katonai orvostudomány és egészségügyi szolgáltatások.
  9. Hírközlés, elektronika, információs rendszerek és kibervédelem.
- Békefenntartó és humanitárius segítségnyújtási műveletek.
- A katonai jogrendszerekkel kapcsolatos ismeretek cseréje.
- Térképezés és vízrajz.
- Személyi állomány cseréje a szakmai fejlődés érdekében.
- Vendég személyi állomány, tanácsadók és egységek cseréje.
- Információ- és tapasztalatcsere a katonai tudományos és technológiai kutatási területekkel kapcsolatban.
- Tudományos, társadalmi, kulturális tevékenységek és sport.
- Kiképzés, valamint információ- és tapasztalatcsere az aknák és a rögtönzött robbanószerkezetek elleni védekezésről.
- Kiképzés és tapasztalatcsere a keresés és mentés területén.
- Hadtörténet, archívumok, kiadványok/publikálás és muzeológia.

V. CIKK

A VÉGREHAJTÁS ÉS AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ELVEI

1. A Felek, döntésük szerint, a következő módokon folytathatnak együttműködést:
  - a. A védelmi miniszterek, vezérkari főnökök és helyetteseik vagy a Felek által felhatalmazott más tisztviselők találkozási és látogatásai,
  - b. Tapasztalatcsere a Felek szakértői között a különböző tevékenységi területeken,
  - c. Kiképzés, oktatás és tanfolyamok szervezése térítés ellenében, ingyenesen vagy kedvezményes áron a katonai egységeknél, parancsnokságokon vagy intézményekben,
  - d. Kapcsolattartás hasonló katonai intézmények között,
  - e. Közös megbeszélések, konzultációk, találkozók szervezése, valamint tanfolyamokon, szimpóziumokon és konferenciákon való részvétel,
  - f. Katonai gyakorlatokon való részvétel, beleértve a valós lögyakorlatokat, megfigyelőként való részvétel ezeken a katonai gyakorlatokon, közös gyakorlatok szervezése,
  - g. Információk és képzési anyagok cseréje,
  - h. Együttműködés és segítségnyújtás a Felek leltárában lévő áruk és szolgáltatások adományozásában, cseréjében, elosztásában, értékesítésében, lízingelésében/bérbeadásában, valamint logisztikai együttműködés vagy logisztikai támogatás keretében a biztosított anyagok

ingyenes szállítási szolgáltatása, valamint azok technológiai átadása és engedélyének megadása.

2. A logisztikai együttműködés vagy logisztikai támogatás keretében végrehajtandó tevékenységeket a felek által más nemzetekkel aláírt hatályos megállapodásokból eredő, harmadik félre történő átruházási korlátozásokkal összhangban kell végezni.

3. A Felek kiegészítő egyetértési megállapodásokat és jegyzőkönyveket köthetnek e megállapodás végrehajtása érdekében, a Felek nemzeti jogszabályai szerinti ratifikációs eljárásaival összhangban és e megállapodás rendelkezéseivel összhangban.

4. Az együttműködés a Felek kölcsönös érdekeinek és szükségleteinek figyelembevételével és a kölcsönösség alapján valósul meg.

5. A juttatások formájában vagy ellenszolgáltatás fejében kicserélt anyagok, műszaki információk és dokumentumok, illetve közösen előállított anyagok e megállapodás, egyéb egyetértési megállapodások, jegyzőkönyvek és más megállapodások értelmében előzetes kölcsönös beleegyezés nélkül nem adhatók át harmadik országnak.

6. Abban az esetben, ha a jelen megállapodás hatálya alá tartozó, átadásra kerülő anyagot selejtezik, a Fogadó Fél erről írásban tájékoztatja a Küldő Felet.

VI. CIKK

ILLETÉKES HATÓSÁGOK ÉS ÉVES VÉGREHAJTÁSI TERVEK

1. A megállapodás végrehajtására illetékes hatóságok a következők:

Magyarország Kormánya részéről: Magyarország Honvédelmi Minisztériuma,

A Török Köztársaság Kormánya részéről: a Török Köztársaság Védelmi Minisztériuma.

2. A Felek éves végrehajtási terveket készítenek az e megállapodás végrehajtását célzó közös tevékenységekről. Az éves végrehajtási tervek tartalmazzák a végrehajtandó tevékenységek megnevezését, hatályát, típusát, időpontját, helyét, végrehajtó intézményeit, pénzügyi szempontjait és egyéb részleteit.

3. A Felek közötti együttműködést az éves végrehajtási tervekben említett valamennyi szinten kölcsönös látogatások révén erősítik.

VII. CIKK

KÉPZÉSRE/TANFOLYAMRA VONATKOZÓ FELTÉTELEK

1. A képzés és oktatás a Fogadó Fél jogszabályaiban előírt feltételeknek megfelelően történik.

2. A Küldő Fél a képzési kérelmet hivatalos levél útján nyújtja be a Fogadó Félhez, főszabály szerint legkésőbb a képzés vagy tanfolyam megkezdése előtti év márciusában, e megállapodással összhangban. A kérelem kézhezvételét követően a Fogadó Fél megvizsgálja azt, és válaszáról tájékoztatja a Küldő Felet, általában legkésőbb júliusban.

3. Ha további képzési igény merül fel, erről a kérestről hivatalos levélben kell értesíteni. Az e körbe tartozó további igények a lehetőségekhez mérten és a Felek közötti konzultációt követően a tervezett követelmények közé beilleszthetők.

4. Alapvető elv, hogy a képzést a Fogadó Fél nyelvén kell biztosítani, kivéve a Fogadó Fél által angol nyelven tartott képzést. Ha azonban a Küldő Fél kéri, és a Fogadó Fél megfelelőnek ítéli, a 3 (három) hónapnál rövidebb időtartamú képzések tolmács segítségével is biztosíthatók. Amennyiben a képzésre tolmács segítségével kerül sor, a Küldő Fél elegendő számú tolmácsot jelöl ki a képzésre küldendő személyi állomány számára. A képzési célú fordítás/tolmács költségeit a Küldő Fél viseli.

5. A Küldő Fél legalább 45 (negyvenöt) nappal a képzés megkezdése előtt tájékoztatja a Fogadó Felet a képzésben való részvételre vonatkozó végleges döntésről, a képzésre/tanfolyamra küldött vendég személyi állomány létszámáról, a repülési adatokról és egyéb információkról, annak érdekében, hogy a Fogadó Fél megtehesse a szükséges intézkedéseket. Abban az esetben, ha az értesítések nem érkeznek meg kellő időben, a Fogadó Félnek jogában áll a tanfolyam/képzés iránti kérelmet egy későbbi időpontra elhalasztani vagy teljesen törölni.

6. A vendég személyi állomány képzését azon katonai intézmények vagy egységek programjainak megfelelően kell biztosítani, ahol a képzés folyik. Ha a tanfolyam tárgyai a nemzetbiztonsággal kapcsolatos kérdésekre terjednek ki, e tekintetben korlátozásokat lehet bevezetni.

7. A Fogadó Félnek meg kell adnia, hogy milyen felszereléseket és anyagokat biztosít a vendég személyi állomány számára a képzés során, és ezek közül melyeket kell vissza is adni a Fogadó Fél részére a képzés végén.

8. A vendég személyi állományt a Küldő Fél választja ki a Fogadó Fél illetékes hatósága által meghatározott kritériumok szerint. A Fogadó Fél által meghatározott kritériumoknak nem megfelelő vendég személyi állomány nem fogadható a képzésre és oktatásra.

9. A vizsga és a képzés típusára vonatkozó feltételeket az Fogadó Fél határozza meg.

10. A képzésre/tanfolyamra küldött, a meghatározott képzési/tanfolyami programot teljes mértékben elvégzett, a képzési/tanfolyami feltételeknek megfelelően szervezett vizsgákon sikeresen teljesítő és a szakdolgozatot/projektet sikeresen teljesítő Vendég személyi állomány részére a megfelelő szakirány vagy képzési program (tudományos fokozat) elvégzését igazoló bizonyítványt kell kiállítani.

VIII. CIKK

A MINŐSÍTETT INFORMÁCIÓK ÉS ANYAGOK BIZTONSÁGA

1. Jelen megállapodás alapján rendelkezésre bocsátott vagy előállított valamennyi minősített információt, dokumentumot, fizikai és szellemi tulajdonjogot, valamint katonai anyagot a Felek között kötendő későbbi egyetértési megállapodások, jegyzőkönyvek és egyéb megállapodások alapján kell az abban foglalt célok szerint kicserélni, felhasználni és védeni.

2. A Felek nemzeti jogszabályaikkal összhangban biztosítják az e megállapodás végrehajtása vagy a közös tevékenységek végrehajtása keretében kicserélendő anyagokra és felszerelésekre vonatkozó információk, dokumentumok és valamennyi adat védelmét. Ebben az összefüggésben ugyanazokat az intézkedéseket teszik, mint amelyek saját, azonos szintű minősített információik védelméhez szükségesek. A felek a kicserélt információknak az alábbi táblázatban szereplő megfelelő minősítési szintet adják meg.

Magyarország Kormánya tekintetében		A Török Köztársaság Kormánya tekintetében
Szigorúan titkos!	Top Secret	Çok Gizli

Titkos!	Secret	Gizli
Korlátozott terjesztésű!	Restricted	Hizmete Özel

A Magyar Fél által a Török Félnek átadott "Bizalmas!" minősítésű információkat (angolul "Confidential", törökül "Özel") a Török Fél Secret/Gizli minősítési szinten fogja kezelni és védeni.

3. A minősített információk és anyagok nem hozhatók nyilvánosságra, illetve nem oszthatók meg harmadik féllel (vagy adhatók át neki) az azokat átadó Fél előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül.

4. A minősített információk és anyagok cseréje kizárólag kormányközi csatornákon vagy a Felek által kijelölt biztonsági hatóságok által jóváhagyott egyéb csatornákon keresztül történhet. Az információ minősítési szintjét az információt szolgáltató Fél határozza meg.

5. A Felek továbbra is felelősek maradnak a kicserélt minősített információk és anyagok minősítési szintjének védelméért és nyilvánosságra hozatalának megakadályozásáért, még e megállapodás megszűnése után is.

6. A Felek biztosítják az e megállapodás alapján létrehozandó vagy átruházandó szellemi tulajdonjogok hatékony védelmét nemzeti jogszabályaikkal és olyan nemzetközi szerződésekkel összhangban, amelyeknek szerződő felei. E megállapodás keretében a szellemi tulajdon a Szellemi Tulajdon Világszervezetének létrehozásáról szóló, 1967. július 14-én Stockholmban aláírt egyezmény 2. cikkében meghatározott értelemben értendő.

7. A Felek biztosítják, hogy a minősített információkhoz és anyagokhoz való hozzáférés a szükséges ismeretek alapján és a megfelelő biztonsági ellenőrzéssel rendelkező személyi állomány számára biztosított legyen.

8. Abban az esetben, ha az e megállapodás végrehajtása során kicserélt információk váratlanul nyilvánosságra kerülnek, a tényt felfedező Fél haladéktalanul tájékoztatja a másik Felet a helyzetről.

IX. CIKK

JOGI KÉRDÉSEK

1. Általános szabályként, hacsak más nemzetközi megállapodások, beleértve a NATO SOFA VII. cikkét, másként nem rendelkeznek, a vendég személyi állomány és hozzátartozói a Fogadó Fél államának nemzeti jogszabályai és joghatósága alá tartoznak a Fogadó Fél területén való tartózkodásuk alatt, beleértve a beutazást, a tartózkodást és a kiutazást is.

2. Abban az esetben, ha a vendég személyi állomány bármelyik tagját vagy hozzátartozóját őrizetbe veszik vagy letartóztatják, a Fogadó Fél haladéktalanul tájékoztatja a Küldő Felet a helyzetről.

3. A Felek között hatályban lévő egyéb nemzetközi megállapodások sérelme nélkül, amennyiben a vendég személyi állomány bármely tagja vagy hozzátartozója a Fogadó Fél területén nyomozás vagy bírósági eljárás alá kerül, jogosult minden általánosan elfogadott jogi védelemre, amely nem lehet kevesebb, mint a Fogadó Fél állampolgárai által élvezett védelem.

4. A vendég személyi állomány tevékenysége megszüntethető, ha az a Fogadó Fél jogszabályait sérti.

5. A vendég személyi állomány köteles betartani a Fogadó Fél azon egységeinek, központjainak és intézményeinek szabályait, ahová beosztották. A Fogadó Fél illetékes katonai hatóságai a szolgálat

által megkövetelt módon utasításokat adhatnak a parancsnokságuk alá tartozó vendég személyi állományuknak.

6. A vendég személyi állományra a fegyelmi büntetések tekintetében a Küldő Fél nemzeti jogszabályai irányadóak.

7. A Küldő Fél vezető személyi állománya, saját nemzeti jogszabályaira figyelemmel, felhatalmazást kaphat arra, hogy a Küldő Fél személyi állományával szemben fegyelmi intézkedéseket alkalmazzon a saját katonai szolgálati és fegyelmi jogszabályaik rendelkezéseivel összhangban.

8. A vendég személyi állomány és hozzátartozóik nem vehetnek részt politikai tevékenységben, és nem folytathatnak a Fogadó Fél ellen irányuló tevékenységet.

X. CIKK

KÁRTÉRÍTÉSI IGÉNYEK

A kártérítési igényeket a NATO SOFA VIII. cikkével összhangban kell kezelni, amennyiben alkalmazható. Amennyiben a NATO SOFA nem alkalmazható, a jelen megállapodás végrehajtása során a kártérítési igények megtérítésére a Fogadó Fél nemzeti jogszabályait kell alkalmazni.

XI. CIKK

ADMINISZTRATÍV KÉRDÉSEK

1. A vendég személyi állomány és hozzátartozóik e megállapodás értelmében nem rendelkeznek diplomáciai mentességekkel és kiváltságokkal.

2. A Felek eltérő kölcsönös megállapodása hiányában a Fogadó Fél a vendég személyi állományt csak az e megállapodásban vagy a későbbi megállapodásokban és megegyezésekben meghatározott feladatokkal bízta meg.

3. A vendég személyi állományra ugyanazok az adminisztratív eljárások vonatkoznak, mint a Fogadó Fél személyi állományára.

4. A Küldő Fél katonai személyi állománya jogosult saját nemzeti egyenruháját viselni, kivéve, ha az e megállapodás keretében aláírandó egyéb egyetértési megállapodásokban, jegyzőkönyvekben és technikai megállapodásokban másként állapodtak meg. A Fogadó Fél a lehető legnagyobb mértékben biztosítja a szolgálat során bármely tevékenység végzéséhez szükséges felszerelést.

5. A Küldő Fél fenntartja magának a jogot, hogy szükség esetén visszahívja a személyi állományt. A Fogadó Fél indoklás nélkül kérheti a Küldő Felet, hogy vonja vissza vagy cserélje le a személyi állományt. Ebben az esetben a Fogadó Fél a katonai attasé irodáin keresztül kizárólag a személyi állomány cseréjére vonatkozó írásbeli kérését küldi meg a Küldő Félnek. A Fogadó Fél a lehető leghamarabb megteszi a szükséges intézkedéseket az érintett személyi állomány visszaszállítása érdekében.

6. A kivételnek minősülő adminisztratív kérdéseket az e megállapodás keretében aláírandó egyetértési megállapodásokban, jegyzőkönyvekben vagy technikai megállapodásokban kell meghatározni.

7. A vendég személyi állomány és hozzátartozóik a Fogadó Fél szabályzatának megfelelően igénybe

vehetik a tiszti klubokat és a helyőrségi üzleteket.

8. Amennyiben a vendég személyi állomány vagy annak hozzátartozója elhalálozik, azt a lehető leghamarabb jelenteni kell a Küldő Fél és a Fogadó Fél hatóságainak. A halotti bizonyítványt, boncolást vagy egyéb szükséges intézkedéseket a Fogadó Fél végzi el. Kérésre a Küldő Fél képviselője is részt vehet a boncoláson. A Felek konzultálnak az elhunyt szállításának megszervezéséről. A Küldő fél tagjának halálával kapcsolatos minden költséget, beleértve a szállítást és a temetkezési költségeket is, a Küldő Fél viseli.

9. A vendég személyi állománynak és hozzátartozóiknak kerülniük kell a környezetet károsító tevékenységeket, a lehető legnagyobb figyelmet kell fordítaniuk a környezetszennyezés megelőzésére, és be kell tartaniuk a Fogadó Fél erre vonatkozó előírásait.

10. A képzésnek és oktatásnak a Fogadó fél jogszabályaival összhangban kell történnie. A Vendég személyi állomány tagja, aki tanulmányi kudarc, fegyelmetlenség, egészségügyi problémák stb. miatt nem tud részt venni a képzésben és oktatásban, a Fogadó fél jogszabályaiban meghatározott vonatkozó eljárásokkal összhangban elbocsátható a képzési és oktatási intézményekből. Amennyiben a Felek szükségesnek ítélik, e megállapodáson alapuló jegyzőkönyvek köthetők az életveszélyes és szakértelmet igénylő képzésekre (repülési képzés, lögyakorlatok stb.).

XII. CIKK

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

1. A Küldő Fél biztosítja, hogy a vendég személyi állomány megfelelő egészségi állapotban legyen ahhoz, hogy az e megállapodás szerinti katonai együttműködés területén végzett bármely olyan tevékenységet el tudjon végezni, amelyre a Küldő Fél kijelöli őt. A Fogadó Fél kérhet egészségügyi igazolást, amely igazolja, hogy a vendég személyi állomány egészségügyi szempontból megfelelő állapotban van.

2. A Küldő Fél biztosítja, hogy a vendég személyi állomány és hozzátartozóik egészségügyi szolgáltatásainak és esetleges egészségbiztosításának költségeit ők maguk vagy a Küldő Fél fedezi.

XIII. CIKK

PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK

1. Általános szabályként a Küldő Fél felel az e megállapodás szerinti együttműködési tevékenységek elvégzésére kijelölt vendég személyi állomány béréért, szállásáért, ellátásáért, szállításáért és egyéb pénzügyi jogaiért.

2. A Fogadó Fél azonban saját szabályzata alapján dönthet úgy, hogy a képzési és oktatási célokra kijelölt vendég személyi állomány költségeinek bizonyos elemeit fedezi, beleértve, de nem kizárólagosan a belföldi és nemzetközi szállítást, a képzési és oktatási költségeket, a szállást, az ellátást vagy a fizetést.

3. A vendég személyi állománynak saját és hozzátartozói tartozásait akkor kell kiegyenlítenie, amikor véglegesen elhagyja a Fogadó Felet. Sürgős kilépés esetén a vendég személyi állomány és hozzátartozóik tartozásait a Küldő Fél fizeti ki a Fogadó Fél által kiállítandó, a kiadások összegét feltüntető és az illetékes hatóság által jóváhagyott dokumentum szerint.

4. Eltérő megállapodás hiányában a képzési és oktatási költségeket amerikai dollárban kell kiszámítani, és azokat a Küldő Fél helyi pénznemben fizeti ki a Fogadó Fél illetékes hatósága által

meghatározott bankszámlára a költség összegét feltüntető és az illetékes hatóság által jóváhagyott dokumentum kézhezvételét követő 60 (hatvan) napon belül, minden képzési és oktatási időszak végén.

5. A NATO SOFA vagy bármely más alkalmazandó nemzetközi megállapodás rendelkezéseire is figyelemmel, a vendég személyi állomány és hozzátartozóik a Fogadó Fél hatályos adójogszabályainak hatálya alá tartoznak belépésük, tartózkodásuk és távozásuk során.

6. A Fogadó Fél területén a misszió végrehajtásához szükséges szállítási szolgáltatásokat a Fogadó Fél a viszonyosság elvének és a Fogadó Fél kapacitásainak megfelelően határozza meg, hogy azok ingyenesek vagy díjkötelesek.

XIV. CIKK

VÁM - ÉS ÚTLEVÉL ELJÁRÁSOK

1. A NATO SOFA vagy bármely más alkalmazandó nemzetközi megállapodás rendelkezéseire is figyelemmel, a vendég személyi állományra és a hozzátartozóikra a Fogadó Félnek a külföldieknek a Fogadó Fél területén való tartózkodására és utazására vonatkozó rendelkezései vonatkoznak.

2. A vendég személyi állományra és hozzátartozóikra a Fogadó Fél országába való belépés és az onnan való kilépés során a Fogadó Fél vám- és útlevélszabályai vonatkoznak. A Fogadó Fél azonban jogszabályai keretében minden lehetséges adminisztratív könnyítést biztosít.

XV. CIKK

A FELEK EGYÉB NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOKBÓL SZÁRMAZÓ KÖTELEZETTSÉGEI

E megállapodás rendelkezései nem érintik a Felek más nemzetközi megállapodásokról eredő jogait és kötelezettségeit, és nem alkalmazhatók más államok érdekei, biztonsága és területi integritása ellen.

XVI. CIKK

VITARENDEZÉS

1. Az e megállapodás végrehajtásából vagy értelmezéséből eredő bármely vitát a felek közötti konzultációk és tárgyalások útján, a lehető legalacsonyabb szinten kell rendezni, és nem lehet a rendezés céljából nemzeti vagy nemzetközi bírósághoz vagy harmadik félhez fordulni.

2. Ha a vita, a felmerüléstől számított 60 (hatvan) napon belül nem kerül rendezésre, a felek 30 (harminc) napon belül tárgyalásokat kezdenek. Ha a következő 60 (hatvan) napon belül nem születik megoldás, a Felek a XVIII. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően felmondhatják ezt a megállapodást.

XVII. CIKK

MÓDOSÍTÁS ÉS FELÜLVIZSGÁLAT

Szükség esetén bármelyik Fél diplomáciai úton javasolhatja e megállapodás módosítását vagy felülvizsgálatát. A módosítások a XIX. cikkben előírt eljárással összhangban lépnek hatályba.

XVIII. CIKK

IDŐTARTAM ÉS FELMONDÁS

1. Ez a megállapodás 5 (öt) évig marad hatályban.
2. Amennyiben valamelyik Fél diplomáciai úton írásban nem értesíti a másik Felet felmondási szándékáról, e megállapodás automatikusan meghosszabbodik további 5 (öt) éves időtartamokra.
3. Bármelyik Fél bármikor írásban, diplomáciai csatornákon keresztül értesítheti a másik Felet a megállapodás felmondására irányuló szándékáról. A megállapodás felmondásáról szóló értesítések az értesítés megtételét követő 90. (kilencvenedik) napon lépnek hatályba.
4. E megállapodás felmondása nem érinti a folyamatban lévő programokat és tevékenységeket.
5. E megállapodás hatálybalépésével az 1995. október 25-én aláírt „A Török Köztársaság Kormánya és a Magyar Köztársaság Kormánya között a katonai képzést és a hadiipari együttműködést érintő egyezmény” hatályát veszti.

XIX. CIKK

RATIFIKÁLÁS ÉS HATÁLYBA LÉPÉS

1. Ez a megállapodás 30 (harminc) nappal az utolsó olyan írásbeli értesítés kézhezvételének napját követően lép hatályba, amellyel a Felek diplomáciai úton értesítik egymást a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi eljárásaik befejezéséről.
  2. Jelen megállapodás Ankarában 2022. október 24-én két eredeti példányban, magyar, török és angol nyelven készült, melyek mindegyike egyaránt hiteles. Jelen megállapodás rendelkezéseinek eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.
- Fentiek tanúbizonyságául az alulírott, a kormányaik által erre felhatalmazott megbízottak jelen megállapodást aláírásukkal látták el.

**MILITARY FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF
HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE**

PREAMBLE

The Government of Hungary and the Government of the Republic of Türkiye (hereinafter referred to as the “Party” or the “Parties”);

Reaffirming their commitment to the aims and principles of the North Atlantic Treaty 04 April 1949, the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of Their Forces dated 19 June 1951 (hereafter "the NATO-SOFA") and the United Nations Charter,

Emphasizing that cooperation in various military fields on the basis of mutual respect for sovereignty and equality of both Parties shall contribute to the common interests and economic efficiency of the Parties,

Expressing the need for improving the existing friendly relations between the Parties on the basis of national laws, international rules and agreements,

Have agreed upon the following:

ARTICLE I

PURPOSE

The purpose of this Agreement is to provide a framework for relations and develop cooperation between the Parties in the fields specified in ARTICLE IV.

ARTICLE II

SCOPE

This Agreement shall be applied to the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields specified in ARTICLE IV.

ARTICLE III

DEFINITIONS

The terms used in this Agreement shall have the following meanings:

“Sending Party” means the Party sending personnel, material and equipment to the Receiving Party for the implementation of this Agreement,

“Receiving Party” means the Party hosting the personnel, material and equipment of the Sending Party in its territory for the implementation of this Agreement.

“Guest Personnel” means the personnel who are the members of Armed Forces or the Ministry of Defence and sent by one Party to the other Party for the implementation of this Agreement.

“Dependents” means the spouse and children of the Guest Personnel whom they are responsible for looking after in accordance with their respective national legislation.

“Senior Personnel” means the most senior person among the Guest Personnel authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.

“Grant” means donation or transfer of a good or service free of charge.

“Service” means, in accordance with the Agreement between the Parties, provision of training, technical information, support, development, maintenance, repair, recovery, disposal, port and counselling support and allocation of ground, sea and air vehicles, equipment, weapons, buildings and estate on condition that the ownership is retained.

“Logistic Support” includes the sale, grant, exchange, allocation, leasing/hiring, technological transfer and licensing of supplies and services.

“Classified Information and Material” Official information, document and material that requires protection for national security. Therefore, it is regulated by the application of a national security classification. This information may be in oral, visual, magnetic or printed form, or in technological or device form including information subject to Intellectual Property Rights.

ARTICLE IV

FIELDS OF MILITARY COOPERATION

The Cooperation between the Parties shall include the following fields:

1. Military training and education:
  - a. Training (including language education) education and courses in training and education centers or other educational institutions to be determined by the Receiving Party,
  - b. On-the-job training at military units, headquarters and institutions,
  - c. Mutual/unilateral exchange of Guest Personnel or training personnel between training and educational institutions,
  - d. Mutual contact visits and exchange of knowledge for the improvement of training and education.
2. Mutual participation in exercises/trainings or joint exercises actively or in an observer capacity.
3. Defence industry.
4. Military cooperation and contact visits between the Armed Forces.
5. The organizational structure of the Armed Forces, the structure and equipment of military units, personnel management.
6. Exchange of military intelligence.
7. Logistic cooperation or logistic support.
8. Military medicine and health services.

9. Communications, electronics, information systems and cyber defence.

Peacekeeping and humanitarian aid operations.

Exchange of knowledge on military legal systems.

Mapping and hydrography.

Exchange of personnel for professional development.

Exchange of Guest Personnel, advisors and units.

Exchange of information and experience on military scientific and technological research areas.

Scientific, social, cultural activities and sports.

Training and exchange of information and experience on counter against mines and improvised explosive devices.

Training and exchange of experiences in search and rescue.

Military history, archives, publication/publishing and museology.

ARTICLE V

PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION AND COOPERATION

1. The Parties may carry out cooperation depending on their decisions in the following ways:

a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of General Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,

b. Exchange of experience between the experts of both Parties in various fields of activities,

c. Organizing training, education and courses at a cost, free of charge or at reduced cost in military units, headquarters or institutions,

d. Contacts between similar military institutions,

e. Organizing joint discussions, consultations, meetings, and participating in courses, symposiums and conferences,

f. Participating in military exercises including real firing exercises, participating in these military exercises as observers, organizing joint exercises,

g. Exchange of information and training materials,

h. Cooperation and assistance in donation, exchange, allocation, sale, leasing/hiring of the goods and services in the inventory of the Parties and transportation service of the granted material free of charge within the framework of the logistic cooperation or logistic support and their technological transfer and granting licence.

2. The activities to be conducted within the framework of logistic cooperation or logistic support shall be carried out in accordance with third-party transfer restrictions arising from the agreements

in effect that the parties have signed with other nations.

3. The Parties may conclude complementary memoranda of understanding, protocols and arrangements for the implementation of this Agreement in accordance with the ratification processes of the Parties under their national legislation and in conformity with the provisions of this Agreement.

4. The cooperation shall be carried out by taking into consideration the mutual interests and needs of the Parties and on the basis of reciprocity.

5. The material, technical information and documents exchanged in the form of grants or in return for payment, or those produced jointly by the Parties in accordance with this Agreement, other memoranda of understanding, protocols and arrangements shall not be transferred to a third country without prior mutual consent.

6. In the event that the material to be granted within the scope of this Agreement is discarded, the Receiving Party shall inform the Sending Party in written form.

ARTICLE VI

COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For the Government of Hungary: the Ministry of Defence of Hungary,

For the Government of the Republic of Türkiye: the Ministry of National Defence of the Republic of Türkiye.

2. The Parties shall prepare Annual Implementation Plans regarding joint activities for the implementation of this Agreement. The Annual Implementation Plans shall include the name, scope, type, date, place, executing institutions, financial aspects and other details of the activities to be carried out.

3. The cooperation between the Parties shall be strengthened through reciprocal visits at all levels mentioned in the Annual Implementation Plans.

ARTICLE VII

TRAINING/COURSE CONDITIONS

1. Training and education shall be given according to the conditions provided in the legislation of Receiving Party.

2. A training request by the Sending Party shall be made through an official letter to the Receiving Party, as a general rule at the latest in March of the year before the beginning of training or course in accordance with this Agreement. Upon the receipt of the request, the Receiving Party shall review it and inform the Sending Party of its reply, as a general rule not later than July.

3. If there is an additional training request, this request shall be notified through an official letter. The additional requests within this scope may be included in the planned requirements to the extent possible and after the consultation between the Parties.

4. It is a fundamental principle to provide training in the language of the Receiving Party, except for training given by the Receiving Party in English language. However, if requested by the Sending Party and if deemed appropriate by the Receiving Party, trainings lasting less than 3 (three) months may be provided through an interpreter. In case training is provided through an interpreter, the Sending Party shall assign sufficient number of interpreters for the personnel to be sent for training. The costs of the translation/interpreter for training purposes shall be met by the Sending Party.

5. The Sending Party shall inform the Receiving Party of the final decision on the participation in training, number of guest personnel sent for training/course, flight data and other information at least 45 (forty-five) days before the beginning of training in order to enable the Receiving Party to make necessary arrangements. In the event that the notifications are not made in due time, the Receiving Party shall have the right to postpone the course/training request to a later date or completely cancel it.

6. Training of the Guest Personnel shall be provided in accordance with the programs of the military institutions or units where training is given. If the course subjects cover those matters relating to national security, restrictions may be imposed in this respect.

7. The Receiving Party shall state which equipment and materials it will provide for the Guest Personnel necessary during training and which of them will be returned to the Receiving Party at the end of training.

8. Guest Personnel shall be selected by the Sending Party according to the criteria determined by the competent authority of the Receiving Party. Guest Personnel who do not satisfy the criteria determined by the Receiving Party may not be accepted for the training and education.

9. Matters regarding the type of examination and training shall be determined by the Receiving Party.

10. Guest Personnel who are sent to attend training/courses, have fully completed the specified training/course program, succeeded in the examinations organized according to training/course conditions and successfully developed thesis/projects shall be awarded a certificate indicating that they have completed the appropriate specialization or training program (academic degree).

ARTICLE VIII

SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

1. All classified information, documents, physical and intellectual property rights and the military material provided or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their own purposes according to the subsequent memoranda of understanding, protocols and arrangements to be concluded between the Parties.

2. The Parties, in accordance with their national legislation, shall ensure the protection of information, documents, and all data on the materials and equipment to be exchanged within the scope of the implementation of this Agreement or performance of the joint activities. In this context, they shall take the same measures as the ones necessary for the protection of their own classified information of the same level. The Parties shall give the exchanged information the appropriate classification level as shown in the table below.

For the Government of Hungary		For the Government of the Republic of Türkiye
-------------------------------	--	--

Szigorúan titkos!	Top Secret	Çok Gizli
Titkos!	Secret	Gizli
Korlátozott terjesztésű!	Restricted	Hizmete Özel

In case of information classified by the Hungarian Party as “Bizalmas!” (Meaning “Confidential” in English, “Özel” in Turkish) and exchanged to the Turkish Party, the Turkish Party will handle and protect as Secret/Gizli.

3. The classified information and material shall not be disclosed to or shared with (or transferred to) a third party without the prior written consent of the Party providing them.
4. The classified information and material shall only be exchanged through inter-governmental channels or other channels approved by the security authorities designated by the Parties. The classification level of the information shall be determined by the Party providing the information.
5. The Parties shall continue to be responsible for the protection and prevention of the release of the classification level of the exchanged classified information and material even after the termination of this Agreement.
6. The Parties shall ensure effective protection of the rights for intellectual property to be created or transferred under this Agreement in accordance with their national legislation and international treaties to which they are a party. In the context of this Agreement, intellectual property shall be understood as described in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.
7. The Parties shall ensure that access to the classified information and materials is given according to need-to-know basis and to the personnel having appropriate security clearance.
8. In the event that the information exchanged in terms of implementing this Agreement is unexpectedly disclosed, the Party discovering the fact shall immediately inform the other Party of the situation.

ARTICLE IX

LEGAL MATTERS

1. As a general rule, unless other international agreements, including NATO SOFA Article VII provide otherwise, Guest Personnel and their Dependents shall be subject to the national legislation and jurisdiction of the state of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party, including entry, stay and exit.
2. In the event that any of Guest Personnel and their Dependents are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.
3. Without jeopardy to other international agreements in force between the Parties, in the event that any of the Guest Personnel and their Dependents faces a legal investigation or trial in the Receiving Party, he or she shall be entitled to all generally accepted legal protection which shall be no less than that enjoyed by the nationals of the Receiving Party.
4. The activities of the Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.

5. Guest Personnel shall obey the rules in the units, headquarters and institutions of the Receiving Party they are assigned to. The competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel under their command as required by the duty.
6. Guest Personnel shall be subject to the national legislation of the Sending Party for disciplinary penalties.
7. Subject to their national laws, Senior Personnel of the Sending Party may be authorized to apply disciplinary measures on Sending Party personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws.
8. The Guest Personnel and their Dependents shall not engage in any political activity or conduct any activities against the Receiving Party.

ARTICLE X

COMPENSATION CLAIMS

Claims will be dealt with in accordance with Article VIII of the NATO SOFA, if applicable. When NATO SOFA is not applicable, the national legislation of the Receiving Party shall be applied to the compensation of claims during the implementation of this Agreement.

ARTICLE XI

ADMINISTRATIVE MATTERS

1. The Guest Personnel and their Dependents shall not have any diplomatic immunities and privileges under this Agreement.
2. Unless otherwise agreed mutually by the Parties, the Receiving Party shall not assign Guest Personnel to the duties other than those specified in this Agreement or in subsequent agreements and arrangements.
3. The Guest Personnel shall be subject to the same administrative procedures as their counterparts in the Receiving Party.
4. The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memoranda of understanding, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide, to the extent possible, the necessary equipment for the performance of any activity during the duty.
5. The Sending Party shall reserve its right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving Party may request the Sending Party to withdraw or replace its personnel without giving any reason. In this case, the Receiving Party shall send the Sending Party through the offices of military attaché only its written request regarding the replacement of the personnel. The Receiving Party shall take the necessary measures as soon as possible for the return of the related personnel.
6. Administrative matters which constitute exceptions shall be specified in memoranda of understanding, protocols or technical arrangements to be signed within the framework of this Agreement.
7. The Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs and military

commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.

8. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents dies, it shall be reported to the Sending Party and Receiving Party authorities as soon as possible. Death certificate, autopsy or other necessary measures will be conducted by the Receiving Party. Upon request, representative of the Sending Party may also attend the autopsy. The Parties shall consult to arrange the transport of the deceased. All costs, including transportation, funerary costs, relating to the death of a member of the Sending Party will be paid by Sending Party.

9. The Guest Personnel and their Dependents shall avoid the actions that may harm the environment, shall pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and shall comply with the regulations of the Receiving Party in this matter.

10. Training and education shall be given in accordance with the legislation of the Receiving Party. The Guest Personnel who are unable to attend training and education due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. may be discharged from training and education institutions in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party. If deemed necessary by the Parties, protocols based on this Agreement may be concluded for training which are life threatening and require expertise (flight training, shooting drills, etc.).

ARTICLE XII

MEDICAL SERVICES

1. The Sending Party shall ensure that the Guest Personnel shall be in good health condition to perform any activity for the field of military cooperation under this Agreement to which they will be assigned by Sending Party. The Receiving Party may request a medical report showing that they are medically in good condition.

2. The Sending Party ensures that the costs of the health services and any health insurance for the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by them or by the Sending Party.

ARTICLE XIII

FINANCIAL MATTERS

1. As a general rule, the Sending Party shall be responsible for the salary, lodging, boarding, transportation and other financial rights of the Guest Personnel assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement.

2. However, the Receiving Party based on its own regulations may decide to cover certain elements of the costs for the Guest Personnel assigned for training and education purposes, including but not limited to domestic and international transportation, training and education costs, lodging, boarding or salary.

3. The Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and their Dependents shall be paid by the Sending Party according to the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority.

4. Unless otherwise agreed, training and education costs shall be calculated in U.S. Dollar and paid in local currency by the Sending Party to the bank account determined by the competent authority

of the Receiving Party within 60 (sixty) days following the receipt of the document indicating the amount of expense and approved by the relevant authority at the end of every training and education period.

5. Subject to the provisions of the NATO SOFA or any other applicable international agreement, the Guest Personnel and their Dependents shall be subject to the tax law effective in the Receiving Party during their entry, stay and departure.

6. Transportation services that are necessary to conduct the mission in Receiving Party territory is to be determined as either free of charge or charging a fee by the Receiving Party in accordance with the principle of reciprocity and the capabilities of the Receiving Party.

ARTICLE XIV

CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. Subject to the provisions of the NATO SOFA or any other applicable international agreement, the Guest Personnel and their Dependents shall be subject to the regulations of the Receiving Party regarding the residence and travel of foreigners in the territory of the Receiving Party.

2. The Guest Personnel and their Dependents shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving Party during their entry into and exit from its country. However, the Receiving Party shall provide all possible administrative facilities within the framework of its legislation.

ARTICLE XV

COMMITMENTS OF THE PARTIES ARISING FROM OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

ARTICLE XVI

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations between the Parties at the possible lowest level and shall not be referred to any national or international tribunal or to any third party for the settlement.

2. If the dispute is not resolved within 60 (sixty) days from the date of occurrence, the Parties shall begin negotiations within 30 (thirty) days. If no solution is achieved within the following 60 (sixty) days, the Parties may terminate this Agreement in accordance with the procedure specified in ARTICLE XVIII.

ARTICLE XVII

AMENDMENT AND REVIEW

Either Party may propose amendment or review of this Agreement through diplomatic channels, if deemed necessary. The amendments shall enter into force in accordance with the same procedure as

prescribed under Article XIX.

ARTICLE XVIII

DURATION AND TERMINATION

1. This Agreement shall remain in force for a period of 5 (five) years.
2. Unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate it, this Agreement shall be extended automatically for successive periods of 5 (five) years.
3. Either Party may notify its intention to terminate the Agreement to the other Party in writing through diplomatic channels at any time. Notifications on termination of the Agreement shall be effective 90 (ninety) days after the notification is made.
4. The termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.
5. Upon entry into force of this Agreement, the “Agreement Between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the Republic of Turkey Concerning Military Training and Defence Industrial Co-operation” signed on October 25, 1995 shall be terminated.

ARTICLE XIX

RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE

1. This Agreement shall enter into force 30 (thirty) days after the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.
2. This Agreement was done in Ankara, on 24. 10. 2022, in two original copies in Hungarian, Turkish and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

Általános indokolás

A törvényjavaslat célja a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás kihirdetésével a Megállapodás kötelező hatályának elismerése.

A Megállapodás megkötését a török fél kezdeményezte.

A Megállapodás szövegének megállapítására és a tárgyalások megkezdésére a felhatalmazást a Magyarország Kormánya és a Török Köztársaság Kormánya közötti katonai keretmegállapodás létrehozásáról szóló 62/2021. (X.7.) ME határozat (a továbbiakban: ME határozat) adta meg.

A kormány „keleti nyitás” politikájával összhangban, a török féllel megkezdett védelmi ipari együttműködési kezdeményezések, közös kiképzések és gyakorlatok, valamint információk és tapasztalatcserék lehetősége indokoltá teszik általános keretmegállapodás megkötését, amely megfelelő alapot biztosíthat a katonai kapcsolatok további fejlesztéséhez.

Törökország geopolitikai elhelyezkedése, gazdasági teljesítőképesége, valamint sajátos kulturális adottságai folytán meghatározó jelentőséggel bír Magyarország számára. Hazánk Keleti nyitás politikájának részeként kiemelt figyelmet fordít a magyar-török kétoldalú kapcsolatok fejlesztésére, amely egyben Törökország érdeke is. A török haderő a NATO második legnagyobb hadserege, amely kiváló tapasztalatokat szerzett a térségében lévő műveleti területeken. Ankara az elmúlt évtizedekben jelentős összegeket költött saját hadiipara fejlesztésre, amelyek közül számos eszköz ma már világszínvonalú. Az új megállapodás aláírásának további indoka, hogy az elmúlt időszakban intenzívebbé és kiterjedtebbé vált a két ország katonai együttműködése, amelynek jogi kereteit e formában is szükséges meghatározni.

A kormányközi megállapodás két korábbi megállapodást vált fel: az 1995-ben megkötött kormányközi „Katonai képzés és a hadiipari együttműködést érintő egyezmény”-t, valamint az 1997-ben megkötött tárca szintű „a katonai kiképzési együttműködésről” szóló megállapodást.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

A Javaslat 1. §-a a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. § (1)-(3) bekezdésének, valamint 10. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően tartalmazza a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére adott országgyűlési felhatalmazást.

2-3. §

A Javaslat 2. §-a és 3. §-a a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 10. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően rendelkezik a Megállapodás kihirdetéséről, és tartalmazza a Megállapodás magyar és angol nyelvű hiteles szövegét.

A Megállapodás preambuluma hivatkozik a különböző releváns nemzetközi szerződésekre, valamint az 1. cikkben és megjeleníti a Megállapodás fő céljaként, hogy keretet biztosítson a Felek közötti kapcsolatoknak és fejlessze a Felek közötti együttműködést.

A 2. cikk megállapítja a Megállapodás hatályát, amely a Megállapodásban meghatározott katonai együttműködési területeken a személyi állományra, anyagokra, felszerelésekre, információk és tapasztalatok cseréjére terjed ki.

A 3. cikkben a Megállapodásban szereplő főbb fogalmak szerepelnek.

A 4. cikk megjelöli a katonai együttműködési területeit.

Az 5. cikk lefekteti a végrehajtás és az együttműködés lehetséges módjait és elveit.

A 6. cikk kijelöli a Megállapodás végrehajtására illetékes hatóságokat és előírja az éves végrehajtási tervek elkészítését.

A 7. cikk részletezi a képzésre, tanfolyamokra vonatkozó feltételeket.

A 8. cikk a minősített információk és anyagok biztonságáról szól.

A 9. cikk tartalmazza a jogi kérdéseket. Általános szabályként a NATO SOFA szabályait írja elő, a fegyelmi jogkör tekintetében a Küldő Fél nemzeti jogszabályait tekinti irányadónak.

A 10. cikk az esetleges károk rendezését a felek között egyébként is hatályban lévő NATO SOFA megállapodáshoz utalja.

A 11. cikk szabályozza az adminisztratív kérdések körét. Az egyenruha viselésével kapcsolatban általánosságként megfogalmazza, hogy a Küldő Fél katonai személyi állománya jogosult saját nemzeti egyenruháját viselni, amelytől eltérni csak kifejezetten erre irányuló megállapodásban foglaltak szerint van lehetőség.

A 12. cikk az igénybe vehető egészségügyi ellátásokról szól. Megfogalmazza, hogy a Küldő Félnek a felelősségi körébe tartozik, hogy az általa kiküldött személy megfelelő egészségi állapotban legyen tevékenysége során.

A 13. cikk a pénzügyi kérdéseket rendezi. Általános szabályként a Küldő Fél felel az általa kiküldött személy béréért, szállásáért és ellátásáért; ugyanakkor a Fogadó Fél a fogadott személy bizonyos költségelemeinek fedezését önkéntes alapon átvállalhatja.

A 14. cikk a vám- és útlevél eljárások szabályait fekteti le, hivatkozva a felek által használt és bevált NATO szabályokra és eljárásokra is.

A 15. cikk megállapítja, hogy a megkötendő megállapodás rendelkezései nem érintik a Felek más nemzetközi megállapodásból eredő jogait és kötelezettségeit.

A 16. cikk a vitarendezésről szól és előírja, hogy bármely vitát a felek közötti konzultációk és tárgyalások útján, a lehető legalacsonyabb szinten kell rendezni.

A 17. cikk szerint bármelyik Fél diplomáciai úton javasolhatja a megkötendő megállapodás módosítását vagy felülvizsgálatát.

A 18. cikkben foglaltak szerint a megállapodás határozott időre szól és öt évig marad hatályban, de mindaddig automatikusan meghosszabbodik további öt éves időtartamokra, amíg valamelyik fél

diplomáciai úton írásban nem értesíti a másik felet a felmondási szándékáról. A 19. cikk a ratifikálás menetéről és a hatálybalépésről rendelkezik. A megállapodás harminc nappal az utolsó olyan írásbeli értesítés kézhezvételének napját követően lép hatályba, amellyel a Felek diplomáciai úton értesítik egymást a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső jogi eljárásaik befejezéséről.

4. §

A Javaslat – a 2. és 3. § kivételével – a kihirdetését követő napon lép hatályba. A 2. § és a 3. § hatálybalépése a Megállapodás hatálybalépéséhez igazodik. A Megállapodás a Felek által a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárások lefolytatásáról szóló, diplomáciai úton küldött utolsó írásbeli értesítés kézhezvételének napját követő 30. napon lép hatályba. Ennek oka, hogy a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére a Felek által alkalmazandó alkotmányos vagy belső jogi szabályokkal és eljárásokkal összhangban kerül sor. A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett egyedi közleményével állapítja meg.

5. §

A Javaslat 5. §-a rendelkezik a Megállapodásban foglaltak végrehajtásáért felelős személyek kijelöléséről.

1. melléklet

A nemzetközi szerződés hiteles magyar nyelvű szövege.

2. melléklet

A nemzetközi szerződés hiteles angol nyelvű szövege.